

miền bắc California, Mỹ, đặc theo vùng vịnh San Francisco, đâu đâu cũng có người Việt sinh sống. Nhưng người Việt tập trung đông nhất là thành phố San Jose - phía nam vùng vịnh San Francisco.

Món ăn tí mßt nhà hàng Việt San Jose. Ảnh: google.

Cuộc sống của người Việt ở San Jose khá nhộn nhịp. Và cũng đáng ngạc nhiên người Việt ở San Jose cũng đóng góp rất nhiều vào nền kinh tế và sinh hoạt của cộng đồng địa phương xuyên suốt làm việc giao kết giữa người Việt xa xứ với miền Bắc California.

Người Mỹ gọi San Jose là Thung Lũng Điện Tử vì nơi đây tập trung rất nhiều hãng điện tử nổi tiếng. Họ như tập thể công nhân khổng lồ đi trên một chiếc thảm trên thế giới hiện nay đều ra đời từ đây. Còn người Việt thì gọi San Jose là Thung Lũng Hoa Vàng vì đây vốn là nơi có rất nhiều hoa dâm màu vàng vào mùa xuân và cũng nhiều người ý định lãnh chim đi. Sau 35 năm rời quê hương và sinh sống ở San Jose, đã không có ít người Việt thành danh nơi đây. Có những người là luật sư, bác sĩ, kỹ sư điện toán, cảnh sát trưởng, và công nhân viên chức chính quyền thành phố.

Họ như người Việt hơn 18 tuổi khi đến Mỹ ai cũng bắt đầu cuộc đời bằng việc đăng ký đi học tiếng Anh, học lái xe và tìm cho mình một công việc lao động chân tay tạm thời trước khi bắt đầu một công việc lao động trí óc. Bên cạnh đó cũng có một số phụ nữ Việt Nam chủ yếu an phận ở nhà làm nội trợ mặc dù ở Việt Nam họ cũng có những công việc mà ai cũng thêm muốn.

San Jose có rất nhiều trung tâm dạy ngoại ngữ và nghề miễn phí gọi là Adult Education hay Vocational School, cũng có một số nơi thu học phí một cách rất thấp. Tất cả những trung tâm này anh chị em gặp nhau và những người đi trước sẽ giúp cho những người mới đến cách xin phúc lợi xã hội (Welfare), Housing, Food Stamp hoặc báo hiểm miễn phí. Người Mỹ tỏ ra những chương trình này nhằm giúp đỡ người dân có đời sống hòa nhập xã hội. Trong ánh mắt của người Mỹ, những người thanh niên trai tráng, những người có sức khỏe mà vẫn nộp đơn xin trợ

Cáp tá chính phá là nháng ká cáp, nháng ká vô dáng hán cá nháng ngá i làm trò vui bên váa há đá xin tián. Ngá cá i, không ít ngá i Việt coi viác lãnh tián cáa chính phá là niám tá hào. Mát sá ngá i sau khi có công viác ná đánh, sáp muán tăng láng, tăng chác nháng ván tá chái vì sá chính phá cát trá cáp. Đó chính là nháng ká hái cáa giáu mát. Có cá nháng tráng háp, cha má sá con cái mình đi hác không đác nhán tián trá cáp cáa chính phá (Financial Aid) nên cũng cháng dám thẳng quan tián chác đá khái phái khai thuá nhiáu, khai thuá nháp cao, mián sao con mình đi hác đác háng tián trá cáp. Đó là lái suy nghĩ khá “ká quác” cáa đa sá ngá i Việt tá Má đái con mát cáa nháng ngá i công dân Má mang cháng tác khác.

Báng lái xe là mát thá rát cán thiát cho mái ngá i dân sáng tá Má vì náu không biát lái xe sá rát bát tián cho bán trong viác đi lái và di chuyán. Hác lái xe tá California rát sáng, có nhiáu ngôn ngá đá cho dân nháp cá láa chán. Mác hác phí cũng rát cánh tranh. Nháng không riêng gì tá California mà ngay cá các bang khác tá Má, luát lái xe rát nghiêm ngát, náu bán vi phạm, bá phát tián khá náng tùy theo mác đá.

Trong năm đáu tiên, dân nháp cá náu muán đi hác lên hay hác lái cao đáng/đái hác thì rào cán lán nhát là hác phí. Hác phí năm đáu táng đáng giá dành cho du hác sinh. Thái đánh kiám mát công viác lao đáng chân tay hay là làm bái bàn váy vì đó là công viác đá kiám nhát tá nái đáy tráng nhá làm nail.

Nghá làm nail là nghá phá bián và đác xem là nghá đá kiám sáng nhát cáa ngá i Việt tá Má. Nháng nháng năm gán đáy, nghá nail có xu háng “thát thái” cho nên đã không ít ngá i Việt tá California mà cá các bang khác tá Má đán đán báng nhá đá tìm cho mình mát háng đi khác nhá má nhà hàng Việt Nam. Bái bàn cho nhà hàng Má thì không đác vì trình đá tiáng Anh cháa có. Bái bàn cho nhà hàng Việt thì không biát bao nhiêu náu cá mát đã phái cháy ngá c trong lòng.

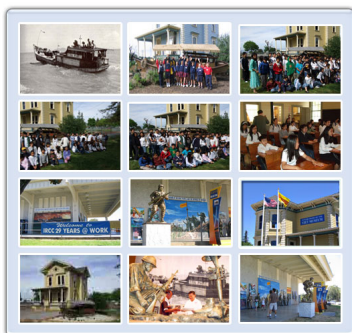

Chá nhà hàng Việt mái tháng kiám đác tá vài ngàn đán vài chác ngàn, mát phán không nhá là nhá bóc lát đáng háng. Ngá i Má có thói quen cho bái bàn tián bo (tip). Không ít chá nhà hàng không cho nhân viên cáa mình giá phán tián bo này và náu nhân viên nào bá bát gáp là giá láy nháng cái gì thuác vá mình đáu bá cho là nháng ká cáp và sá bá đái viác ngay. Nháng ngá i chá vô láng tâm này đúng là váa ăn cáp váa la làng. Cháa táng có ngá i Việt nào dám đáng ra kián chá cáa mình vá ván đá tián bo nhá ngá i Hoa táng kián Starbucks, cuái cùng Starbucks phái thua kián hán 100 triáu đá.

Nhân viên không ki n vì m t ph n h nh n ti n m t, m t ph n là du h c sinh ch a đ c phép đi làm và m t ph n h s m t vi c cũng nh ng i đ i m t v i tòa án. Tuy là công vi c t m th i nh ng cũng ki m đ c đ ng ra đ ng vô, có ng i trò chuy n thay vì tù túng trong b n b c t ng nh à. Nh ng ng i ch này cu i tu n đi cúng chùa coi nh ng là m t cách r a ti n h p pháp và giúp l ng tâm b t b c n r t.

Ng i Vi t San Jose thu c nhi u thành ph n, nhi u t ng l p c a xã h i M . Nh ng đa ph n h là k s trong các h ng đ i n t vùng thung lũng Silicon này. Không bi t vì ng i Vi t c m th y không d dàng trút nh ng c n gi n lên nh ng dân t c khác hay vì lý do nào khác nên h tìm m i cách trút c n gi n lên nh ng ng i đ ng h ng c a mình. M t anh b n sales ng i M c a tôi đã t ng k cho tôi nghe anh ta ch ng ki n ng i qu n lý Vi t Nam nh lên m t nhân viên c a mình t i m t công ty đ i n t l n t i San Jose. Anh ta nói anh ta s không đ yên n u ng i qu n lý đó làm vi c t i công ty c a anh ta và đ i x v i anh ta nh v y. Anh ta c h i tôi không bi t ng i nhân viên Vi t đó có đ d ng c m đ ki n ng i qu n lý thi u tình ng i đó hay không.

M , mua b o hi m là m t vi c b t bu c mà m i công dân ph i làm. Có r t nhi u lo i b o hi m trong đ i s ng hàng ngày mà mình ph i mua nh b o hi m s c kh e, b o hi m xe c , b o hi m nhà c a... Nh ng gia đình không thu c đ i n thu nh p th p s c m th y đau đ u v v n đ b o hi m y t . M i gia đình h ng tháng có th t n t 450 USD đ n 1500 USD đ mua b o hi m y t . Giá c tùy thu c vào ch ng trình b o hi m mà mình ch n và đ tu i c a ng i mua b o hi m. Th c ra, ng i ch gia đình mua b o hi m cũng không có th i gian đi khám b nh vì b n ph i ki m ti n tr ti n hóa đ n h ng tháng trong đó có ti n b o hi m. M t s công ty mua b o hi m s c kh e cho nhân viên mình, nh ng không ph i ai cũng may m n vì đ i u đó. N u b n mua b o hi m chung v i công ty, giá có th r h n, công ty s tr ti n b o hi m vào paycheck c a b n.

nh ng bang khác, mùa đông c tr nên héo úa, đâu đâu cũng ph đ y tuy t tr ng xóa, đ c bi t là mi n đông b c n c M . Ng c l i California - ti u bang đông dân nh t n c M , mùa đông c m c xanh rì trên nh ng ng n đ i. R i xuân đ n v i hoa vàng (mustard) m c kh p hai bên đ ng cao t c (freeway). Hoa đào sau m t mùa n ng nóng, đ c ti p thêm n c t nh ng c n m a mùa thu hi m hoi b t đ u tr bông. Bông đào y u đ i u, y u đ u i, ch c n m t

có gió nhẹ rồi ng nhiên vô k. Hoa nhĩu vô k, đẹp mê hồn nhĩng nĩu cĩt đem vô nhà trĩng thì bĩ hĩe thĩt nhanh. Mùa thu, California cĩ nhĩng cĩn mĩa rào thoĩng qua. Mĩa chĩ đĩ đánh thĩ cĩ trĩn đĩ trĩ mĩm xanh. Miĩn bĩc California uĩng nĩĩ cĩ tuyĩt tan chĩy. Miĩn nam vùng Los Angeles vì dân sĩ đông và tĩp trung hĩn miĩn bĩc mĩt phĩn dùng nguĩn nĩĩ cĩ miĩn bĩc và phĩ cĩn, mĩt phĩn dùng nguĩn nĩĩ cĩ lĩc tĩi sĩ đĩng (from toilet to tap). Hĩ thĩng lĩc quĩ thĩt rĩĩ hiĩn đĩi. Mĩt ly nĩĩ cĩ đen xì biĩn thĩn ly nĩĩ cĩ trong veo. Tĩi cũng hĩi sĩ sau khi biĩt vĩ cách lĩc nĩĩ cĩ này, nhĩng chĩa cĩ ải chĩt vì uĩng nĩĩ cĩ này mà phĩi không?

Sĩ không chĩng kiĩn đĩĩ cĩ sĩng cĩ ả ngĩĩ Mĩ nĩu bĩn không đĩ đĩn nhĩng khu vui chĩi, giĩi trí nhĩ rĩp chĩĩu phim, công viên... vào đĩp holiday hoĩ cĩuĩ tuĩn nhĩ đĩn sĩn vĩn đĩng đĩ xem thĩ thao, xem mĩi ngĩĩ hĩ hĩt. Năm nay, đĩi Giants cĩ ả mĩn bóng chĩy đĩĩ cĩ vào World Series, đĩ đĩu cũng thĩy mĩi ngĩĩĩ nĩĩ vĩ Giants, hĩu nhĩ tĩĩ cĩ mĩi đĩi truyĩn hình tĩĩ vùng Bay Area đĩu đĩ ả tin vĩ đĩi nhĩ trĩn tĩĩ cĩ cĩc bĩn tin này kĩ tĩ chĩĩn thĩng này.

Nĩĩ cĩ Mĩ cĩ rĩĩt nhĩĩu trĩ vui, tùy theo tĩng mùa. Đĩc theo vùng vĩ nhĩ San Francisco và nhĩng thĩn phĩ phĩ cĩn, ngĩĩĩ Viĩt lĩĩn tìm thĩy cho mĩnh nhĩng nĩĩ vui chĩi, khu giĩi trí khá thú vĩ. Mùa xuân ngĩĩ nhĩ ngĩĩm hoa đĩu nĩĩ hay tham đĩ lĩ hĩi Hoa ảnh đĩu cĩ ả ngĩĩĩ Nhĩĩt Bĩn. Mùa hè đĩ biĩn Santa Cruz xem hòa nhĩĩ cĩ (thĩ 6), hay đĩ trung tĩm thĩn phĩ (downtown) xem biĩu đĩĩn cĩc chĩĩng trĩĩn hĩi kĩĩ. Bĩĩn San Francisco, mùa hè hàng năm cũng cĩ cĩc cuĩĩ cĩ đĩu thuyĩĩn buĩĩm thu hĩĩt sĩ chĩĩ cĩ ả nhĩĩu ngĩĩĩ dân vùng vĩ nhĩ nĩĩ đĩy và cĩ du khách phĩĩng xa. Mùa thu đĩĩ cĩ xem là mùa đĩp nhĩĩt trong năm xĩĩn đĩi này vĩĩ khĩĩ hĩu mát mĩĩ và tĩĩt trĩĩ trong xanh. Ngĩĩĩĩ dân nĩĩ đĩy thĩĩng tìm đĩn nhĩng công viên đĩ chĩĩp nhĩng bĩĩ cĩ nhĩ tuyĩt đĩĩp cĩ ả thĩĩn nhĩĩn, cĩ ả đĩĩt trĩĩ. Và ngĩĩĩĩ dân nĩĩ đĩy cĩn cĩ hĩĩ xem biĩu đĩĩn máy bay nhĩu lĩĩn (air show).

Ngĩĩĩ Viĩt mĩĩnh cuĩĩ tuĩĩn thĩĩng nhĩ đĩĩng nhĩĩ chĩĩn bĩĩ cho tuĩĩn làm vĩĩ cĩĩ tĩĩp, phĩĩn vì muĩĩn lĩĩy lĩĩ sĩĩc sau mĩĩt tuĩĩn làm vĩĩ cĩĩ mĩĩt mĩĩi. Chĩĩyĩu dùng thĩĩ gian cuĩĩ tuĩĩn đĩn đĩĩp nhĩa cĩĩ ả hoĩĩc đĩĩ chĩĩ mua thĩĩc ảĩn chĩĩn bĩĩ đĩĩ đĩĩ làm. Ngoĩĩi ra cuĩĩc sĩĩng nĩĩ đĩy vào cuĩĩ tuĩĩn cĩ rĩĩt nhĩĩu hoĩĩt đĩĩng vĩĩ gia đĩĩn, bĩĩn bĩ nhĩĩ cĩĩm trĩĩ, đĩ biĩĩn, thĩĩ đĩĩu đĩĩ tham quĩn nhĩĩng nĩĩ nĩĩ tĩĩng cĩĩ thĩĩn phĩĩ San Francisco, Vĩĩĩn quĩĩc gia Yosemite (Yosemite National Park) - mĩĩt trong nhĩĩng danh lam thĩĩng cĩĩ nhĩĩ hũĩng vĩĩ và nĩĩ tĩĩng cĩĩ ả nĩĩĩc Mĩĩ nĩĩm bĩĩn giĩĩ tĩĩu bang California và Nevada, Muir Woods. Nhĩĩng ảĩ cĩ nhĩĩu thĩĩ gian hĩĩn cĩ thĩĩ đĩĩ du lĩĩ chĩĩ miĩĩn Nam Cali hoĩĩc đĩĩ thĩĩnh nhĩĩng bang lĩĩn cĩĩn khĩĩc. Vĩĩ máy bay nhĩĩu khi sales vĩĩ giá rĩĩ bĩĩt ngĩĩ.

Tên: Ngô Văn Việt
Số: 7913; Hai, 22 Tháng 11 Năm 2010 19:12

